

عنوان درس به فارسی: تاریخ تحلیلی صدر اسلام		عنوان درس به انگلیسی: Analytical History of the Beginning of Islam	
نوع درس و واحد	عمومی ■ نظری ■	ندارد	ندارد
عملی □		ندارد	ندارد
نظری-عملی □		۲	تعداد واحد:
		۳۲	تعداد ساعت:

هدف کلی:

- آشنایی با چگونگی ظهور و گسترش اسلام و شیوه گذر از جامعه جاهلی به جامعه اسلامی.

سرفصل های درس:

۱- مباحث پایه

۱-۱ تعاریف، تقسیمات، قواعد تاریخ

۱-۲ آشنایی با مورخان و منابع و مآخذ مهم تاریخ

۱-۴ رویکرد شرق شناسی به تاریخ اسلام و نقد آن

۲- جهان در آستانه بعثت

۲-۱ اوضاع اجتماعی، فرهنگی جزیره العرب در آستانه ظهور اسلام (ارزش های حاکم، خانواده، دین و ...)

۲-۲ وضعیت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی ایران و روم

۳- تاریخ زندگی و سیره پیامبر پیش از هجرت

۳-۱ تاریخ زندگی و اخلاق و منش شخصی پیامبر

۳-۲ روش پیامبر اسلام در دعوت و رسالت

۳-۳ زمینه ها و موانع گسترش اسلام در مکه

۴- تاریخ زندگی و سیره پیامبر پس از هجرت

۴-۱ اهمیت عوامل و چگونگی هجرت

۴-۲ سیره فرهنگی، اجتماعی و سیاسی پیامبر (ص) در مدینه

۴-۳ جریان های معارض با پیامبر در مدینه (منافقان و کفار)

۴-۴ پیمان ها و روابط داخلی و خارجی پیامبر

۵- تاریخ خلافت

۵-۱ ماجرای سقیفه

۵-۲ مهم ترین اقدامات سیاسی و نظامی دوران خلفا

۶- تاریخ زندگی علی (ع)

۶-۱ شخصیت امام علی (ع) (تولد، اسلام، تربیت و پرورش و ...)

۶-۲ امام علی (ع) در دوران خلفا

۶-۳ حکومت علوی و معارضان

۶-۴ سیره علوی

۷- تاریخ زندگی امام حسن (ع) و امام حسین (ع)

۷-۱ امام حسن (ع) و امام حسین (ع) در دوره پیامبر (ص)، خلفا و امام علی (ع)

فهرست منابع پیشنهادی:

- ۱- درآمدی بر تاریخ فکری و تاریخ نگاری مسلمانان، ابوالفضل شکوری، مرکز مطالعات و تحقیقات اسلامی دفتر تبلیغات اسلامی.
- ۲- تاریخ اسلام (پژوهش دانشگاه کمبریج)، زیر نظر بی ام. هولت، ترجمه احمد آرام، انتشارات امیر کبیر.
- ۳- از پیدایش اسلام تا ایران اسلامی، رسول جعفریان، کانون اندیشه جوان.
- ۴- تاریخ اسلام از ظهور اسلام تا دیالمه، عزیز الله بیات، انتشارات دانشگاه شهید بهشتی
- ۵- شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید
- ۶- جامعه و تاریخ، مرتضی مطهری
- ۷- تاریخ اسلام عصر دگر اندیشی و گفتگو، عبدالمجید معادیخواه.
- ۸- تاریخ تحلیلی و سیاسی اسلام، علی اکبر حسینی.
- ۹- جغرافیای تاریخی کشورهای اسلامی، حسین قراچانلو.
- ۱۰- فرهنگ کامل خاور شناسان، عبدالرحمن بدوی، ترجمه شکرالله خاکرند.
- ۱۱- خاتم پیامبران، محمد ابوزهره، ترجمه حسین صابری.
- ۱۲- نقد آثار خاور شناسان، مصطفی حسینی طباطبایی.
- ۱۳- فصلنامه تاریخ اسلام، موسسه آموزش عالی باقرالعلوم.
- ۱۴- فصلنامه تاریخ در آینه پژوهش، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی
- ۱۵- کتاب ماه تاریخ و جغرافیا، خانه کتاب ایران.

